

Білоцерківський національний аграрний університет

Економічний факультет

Кафедра економіки та економічної теорії

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА» Галузь знань – С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» Спеціальність – С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» Спеціалізація – С1.01 «Економіка» Освітня програма «Економіка»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	8
Форма контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Профайл викладача 	<p>Батажок Світлана Григорівна Посада: доцент кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 121 ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: batazhok@ukr.net</p>
Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Екологічна політика» сприяє формуванню у здобувачів:</p> <ul style="list-style-type: none">- здатності до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю;- знань про загальний стан сфери навколишнього середовища України (з виокремленням основних екологічних проблем України та її регіонів, актуальних для вирішення в найближчій перспективі).
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Екологічна політика» базується на знаннях сутності основних економічних категорій та законів, які вивчають дисципліни: «Мікро- та макроекономіка», «Організація аграрного виробництва», «Міжнародна економіка».</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Метою вивчення дисципліни «Екологічна політика» є ознайомлення здобувачів з глобальними екологічними проблемами сучасності та концептуальними основами</p>

	сталого розвитку, набуття знань з формування та реалізації екологічної політики та заходів, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку.
Формат дисципліни	<p>Для <i>денної</i> форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p> <p>Для <i>заочної</i> форми навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань і проміжного контролю знань. Формат викладання дисципліни є змішаним: він передбачає поєднання самостійного вивчення навчального матеріалу з елементами дистанційної взаємодії викладача та студента у період сесії.</p>
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності «Економіка»	<p>Вивчення дисципліни «Екологічна політика» має забезпечити набуття здобувачами вищої освіти наступних загальних та спеціальних компетентностей:</p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК14. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК16. Здатність оцінювати та прогнозувати вплив виробництва на стан навколишнього середовища, приймати</p>

	рішення щодо мінімізації шкоди довкіллю.
Очікувані результати навчання	<p>ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 25. Знати і розуміти особливості соціально-економічних взаємовідносин в умовах ресурсоефективного агропромислового виробництва.</p> <p>ПРН 26. Знати загальний стан сфери навколишнього середовища України (з виокремленням основних екологічних проблем України та її регіонів, актуальних для вирішення в найближчій перспективі).</p>
Структура курсу	<p>Змістовний модуль 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна екологічна політика. 2. Екологічна політика і право ЄС. 3. Європейська політика у сфері продовольчої безпеки. 4. Система екологічної сертифікації та маркування. 5. Ринок екопродукції. 6. Цілі Сталого Розвитку: Україна. 7. Маркетинг в екологічній політиці. <p>Змістовний модуль 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Органічне виробництво. 2. Основи ресурсоефективного та чистого виробництва. 3. Ефективне використання матеріалів. 4. Впровадження РЕЧВ на підприємстві. 5. Діяльність вітчизняних підприємств під час війни в Україні. 6. Еко-індустріальні парки. 7. Міжнародні рекомендації для діяльності еко-індустріальних парків.
Методи навчання	<p>У процесі вивчення дисципліни «Екологічна політика» застосовуються як традиційні, так і інноваційні освітні технології. Під час лекційного курсу застосовуються презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з систематизації, узагальнення, визначення причин недоліків, аналіз підсумків роботи, коригування дій для досягнення мети. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел літератури; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщено в системі Moodle.</p> <p>У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram</p>
Форми контролю	<p>Поточний контроль з дисципліни «Екологічна політика» включає тематичне оцінювання та модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними</p>

поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмета, самостійні, практичні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіка виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи або комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання самостійної роботи, ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

Засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру щодо вивчення програмного матеріалу дисципліни;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання індивідуальних та самостійних завдань.

Модульний контроль рівня знань передбачає виявлення рівня опанування студентом матеріалу змістового модуля та вміння застосувати теоретичні знання для вирішення практичної ситуації.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти

Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
Залік	30	30	40	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_akad_dobr_bnau.pdf</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року. Закон України від 28.02.2019. №2697-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text 2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Закон України від 24.03.2022. №2145-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#Text 3. Про схвалення Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023-2030роки: Розпорядження КМУ від 24.02.2023р. №176-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176-2023-%D1%80#Text 4. Про індустріальні парки : закон України від 17.09.2023р. Документ 5018-VI, підстава –3311-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text 5. Ладиченко В.В. Екологічна політика і право ЄС: Навчальний посібник / В.В. Ладиченко, І.В. Гиренко, Л.О. Головка, В.А. Вітів. – К.: Видавничий центр НУБіП України. 2019. 363 с. 6. Берзіна С.В., Капотя Д.Ю., Бузан Г.С. Екологічна сертифікація та маркування. Методичний довідник. К.: вид-во Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 114 с. 7. На шляху зеленої модернізації економіки: модель сталого споживання та виробництва : дов. / С.В. Берзіна та ін. К.: Іститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 138 с. 8. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf 9. Основні засади впровадження моделі «зеленої»

економіки в Україні : навч. посіб. / Т.П. Галушкіна, Л.А. Мусіна, В.Г. Потапенко та ін. ; за наук. ред. Т.П. Галушкіної. К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 154 с. (Бібліотека екологічних знань)

10. Посібник з використання інструментарію екоіндустріальних парків ЮНІДО, 2020. URL: https://geipp-ukraine.org/wp-content/uploads/2022/03/EIP-Toolbox-Manual-en_gb-uk_ua-C.pdf

11. Міжнародні рекомендації для індустріальних парків, 2019. URL: <https://geipp-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/12/Mizhnarodni-rekomendatsii-IP-2-1-2.pdf>

12. Міжнародні рамкові положення про екоіндустріальні парки, 2020. URL: <https://geipp-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/08/Mizhnarodni-ramkovi-polozhennia-pro-EIP.pdf>

13. Довідник з впровадження принципів екоіндустріальних парків, 2020. URL: <https://geipp-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/08/Dovidnyk-iz-vprovadzhennia-gryntsyviv-EIP.pdf>

14. Юхименко П.І., Батажок С.Г., Янович Н.В. Перехід до «зеленої» економіки: світовий досвід та українські реалії. Економіка та управління АПК: Збірник наукових праць. № 2. 2023. Біла Церква: БНАУ, 2023. С.29-44. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/9808>

15. Батажок С.Г. Еко-індустріальні парки як інструмент регіональних стратегій розвитку. Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип.5 (264). Київ. 2023. С.71-81. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/10000>

16. Розвиток інноваційної бізнес-діяльності в умовах зеленої економіки: монографія. Юхименко П. І., Шуст О. А., Димань Т. М., Батажок С. Г. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О. А. Біла Церква, БНАУ, 2023. 494 с. (Розділ 15.) <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/9063>

17. Еко-індустріальні парки, як частина зеленого відновлення та пост конфліктних можливостей для промислового сектора в Україні: UNIDO, 25.04.2024. URL: <https://geippukraine.org/eko-industrialni-parki-yak-chastina-zelenogo-vidnovlennya-ta-postkonfliktnihmozhlivostej-dlya-promislovogo-sektora-v-ukraini/>